

Sýklalyfjadætur

Meðferð utan spítala

Dæmi um sýklalyfjadætur

Meðferð með sýklalyfjadætur gerir sjúklingum kleift að útskrifast af sjúkrahúsi þrátt fyrir að þurfa sýklalyf í æð. Um er að ræða einnota dætur, sem stýrt er með þrýstingi þannig að hvorki þarf að eiga við takka né stillingar. Það gerir meðferðina einfalda, enda hefur hún reynst vel.

Sýklalyfjadæla

Sýklalyfjadæla er flaska með sýklalyfi sem tengd er við æðalegg sem liggur í stóra bláæð. Slíkur æðaleggur kallast PICC lína eða CVK leggur og er komið fyrir í æð fyrir útskrift. Sami æðaleggur má vera í margar vikur, jafnvel marga mánuði, sé þess þörf.

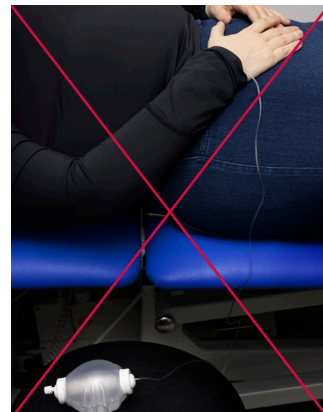
Sýklalyfjadælan er höfð í tösku um mittið. Til að lyfið geti runnið inn í æðina er mikilvægt að láta dælu hvorki hanga fyrir ofan hjartastað né niður við gólf. Hitanemi sem plástraður er við húð stýrir jöfnu innrennsli í æðina.

Margs konar dætur eru til, sem duga allt frá 30 mínútum til 7 sólarhringa. Algengastar eru dætur fyrir 24 eða 48 klukkustundir. Val á dælu fer eftir því hvaða tegund sýklalyfs er gefin.

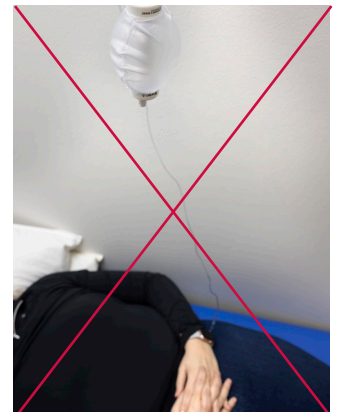
Aðstandendur sjá gjarnan um að skipta um dætur að lokinni kennslu á göngudeild smitsjúkdóma. Kennslan fer fram þegar fyrsta dælan er tengd. Æskilegt er að næsta dæla sé sett upp undir eftirliti hjúkrunarfræðings á göngudeildinni.

Rétt staða

Rangar stöður

Eftirlit

Meðan sýklalyfjameðferð stendur yfir þarf sjúklingur að mæta til hjúkrunarfræðings á göngudeild smitsjúkdóma vikulega, þar sem:

- Frætt er um búnað og umgengni
- Tekið er blóðsýni
- Skipt á umbúðum yfir æðalegg
- Afhentur vikuskammtur af dælum og öðrum búnaði
- Tekið er við tómum dælum sem nauðsynlegt er að skila til förgunar
- Hægt að er að fá viðtal við lækni ef þörf er á

Geymsla sýklalyfjadælu

Dæurnar eru geymdar í kæli. Yfirleitt er nóg að taka dælu úr kæli rétt fyrir notkun, nema annað sé tekið fram.

Hreinlæti

Mikilvægt er að gæta fyllsta hreinlætis þegar skipt er um sýklalyfjadælu til að koma í veg fyrir frekari sýkingar. Á höndum okkar og í umhverfinu eru bakteríur sem geta valdið alvarlegum sýkingum. Því er mikilvægt að:

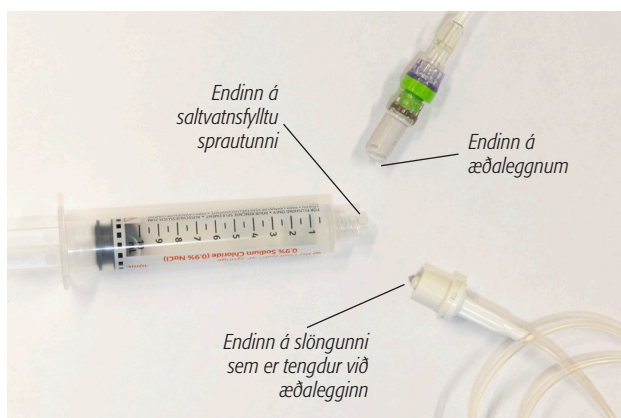
- Halda búnaði, æðalegg og stungustað hreinum og þurrum til að koma í veg fyrir sýkingar
- Vefja plastpoka yfir umbúðir á meðan farið er í sturtu. Það er í lagi að dælan blotni, hana er hægt að leggja á blöndunartækin eða hengja upp í netpoka

Skipt um sýklalyfjadælu

Byrjað er á handþvotti áður en skipti fara fram. Nýrri dælu, saltvatnssprautu og tveimur sprittklútum er komið fyrir á jöfnum og hreinum fleti, sem hefur verið þveginn með sápuvatni og hreinum klút. Umbúðir eru fjarlægðar, saltvatnssprauta undirbúin og virkni dælu könnuð. Samskeyti eru sótthreinsuð fyrir og eftir rof á þeim. Saltvatni er sprautað inn, dæla tengd og hitanemi plástraður við húð.

Forðist að snerta lykilhluta búnaðarins en þeir eru:

- Endinn á saltvatnsfylltu sprautunni sem notuð er til að skola í æðalegginn
- Endinn á æðaleggnum
- Endinn á slöngunni sem tengdur er við æðalegginn

Lykilhlutar búnaðar

Vinna eða skóli

Búast má við þreytu og slappleika á meðan sýkingin og sýklalyfjameðferðin stendur yfir. Almennt sækir fólk ekki vinnu meðan á meðferð stendur. Taka þarf því rólega, varast óþarfa áreynslu og að lyfta þungu.

Hafðu samband við hjúkrunarfræðinga á göngudeild smitsjúkdóma ef eftirfarandi einkenni koma fram:

- Roði, bólga, vessi eða annað óeðlilegt í kringum stungustað
- Flensulík einkenni, t.d. kuldahrollur og hiti
- Ef sýklalyf rennur ekki inn

Után opnunartíma göngudeildar og í neyðartilfellum er leitað til deildar, sem útskrifast var frá eða næstu bráðamóttöku

Símanúmer og opnunartími

Síminn á göngudeild smitsjúkdóma er: 824 5857 og 543 6040

Opið er frá kl. 8:00-16:00 alla virka daga